

РЕЦЕНЗИЯ

по конкурс за заемане на академична длъжност ДОЦЕНТ, обявен от Нов български университет по професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки с кандидат гл. ас. д-р Стойко Петков

от проф. д.н. Мая Димитрова – хабилитирана по научно направление с код 05.08.03 „Кинознание, киноизкуство и телевизия“. Ръководител на катедра „Кинознание и драматургия“ в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“

За конкурса се е явил един кандидат – гл. ас. д-р Стойко Петков.

Кандидатът е представил в документите по конкурса задължителния хабилитационен труд със заглавие „Аудио-визията. Производство, разпространение, показване“ и списък с научни публикации от периода след защитата на докторската му дисертация.

Приемам за рецензиране заглавията от този списък с акцент върху хабилитационния текст.

Хабилитационният труд на д-р Стойко Петков е публикуван от издателство РОИ Комюникейшън през 2017 година.

Това е разработка с принципно приносен характер в нашето медиазнание със заявената в заглавието си тематика. Събира на едно място и съпоставя аналитично фундаментални идеи за аудио-визуалните медии – тяхното историческо формиране, развитието им във времето и актуалното състояние на всяка медия. В тяхното обособяване и научно обглеждане авторът се ръководи от класически възгледи в съвременното медиазнание. Проучването на наличните публикации на български език и коректното им използване в текста като референции е в пълнотата на съществуващите меродавни източници у нас по темата на разработката.

Самото събиране на всички тези източници и тяхното реферативно обглеждане и критично прилагане в научното дирене е приносна характеристика на труда. Научният апарат – библиографската справка и бележките са самостоятелна зона на принос. Това прави труда допълнително приносен от научно-практична гледна точка. В него присъстват значим брой англоезични източници, някои от които за първи път се експонират научно у нас и се привеждат чрез цитирания в аргументацията на разработка на български език от автора на текста.

Наред с наличната проучена широка реферативна база на изследването, определено авторът реализира и свои самостоятелни зони на приноси анализи в разработката. Те се намират в тъкънта на цялото изложение и могат да бъдат само избирателно конкретно коментирани в рамките на настоящата рецензия.

Изрично подчертавам, че списъкът с приносите, които приемам за реализирани в рецензията са лично дело на д-р Стойко Петков. Приемам претенцията за методологичен принос на изследването в задълбочените анализи в глави трета, четвърта и пета на разработката. Особено интригуващи са постановките му свързани с „Цифровизацията и процесът на конвергенция при разпространението на медийно съдържание.“, както е озаглавена гл. 4 и постановките на автора от с. 142 до с. 176. Там се открояват няколко пункта на приноси обобщения на д-р Стойко Петков във връзка с процеса на персонализация при разпространение на медийно съдържание – с.150-160. Коментарът на поведението на зрителските аудитории и проучванията направени върху специфичните възрастови групи в ролята им на консуматори на медийни продукти привлича вниманието със синтетичното изложение и аргументирането на позициите. Това особено актуално засяга проблема за промяната на зрителското поведение в променената медийна среда, а от там и на промяната на смисъла на традиционното разбиране на разпространението и показва на аудио-визуално съдържание.

Атрактивно е и проследяването на динамиката на производствената верига за създаване на стойност в аудио-визуалния сектор, обобщена и аргументирано представено в глава V. „Интернет като среда за обмен на аудио-визуално съдържание“.

Като се има предвид характера на книгата, в която е публикуван хабилитационния труд на Стойко Петков, неговото адресирано към специализираната професионална среда и студентската общност съдържание, за отбелязване е качеството му на системно изложение на базисни идеи в медиазнанието. Приемам за качество изчерпателното и на места скрупулъзно придържане към наличните становища на авторитети и създаването на атмосфера на позитивно мислене на територията на изследваната материя. Това предполага по-обран полемичен аспект на изложението. Представени са идеи, чрез които авторът убедително подкрепя идеите си и към които се придържа в цялостната логика на текста си. Създадена е стабилна база за изграждане на устойчиви представи за студентите по фокусираните теми в изследваната материя. Качеството на хабилитационния труд и като учебник в практиката на преподаване на различни дисциплини при обучение в департамента по „Масови комуникации“ и на студенти от киноспециалности и специалности свързани с изучаването на масови комуникации в други вузове е приносен факт. Факт е също, че със своите научни публикации и с тази разработка д-р Стойко Петков демонстрира наличието на приемственост в идеите и утвърждава в обществените представи съществуването на българска школа в изследването на масмедията, и на Медиазнанието като научна дисциплина у нас, свързана с обучението на специалисти в областта на

журналистиката и връзки с обществеността. Авторът на тази разработка прави и своята лична стъпка на принос към колективното усилие за създаването на българска общност от учени експерти по медиазнание. Той поколенчески принадлежи към онази генерация, за която Марк Зукърбърг каза наскоро в едно интервю пред журналист на телевизия Блумберг, че “Създаването на интернет достъпност на всички хора по света е най-голямото предизвикателство за хората от нашето поколение“. Акцент в неговото изследване е анализът на перспективите на технологично променящите се в медийно отношение комуникационна среда в т.н. мрежова комуникация. Обобщението на този мащабен анализ е синтезирано изразено в заключителната част на сс. 222-229 от самия автор.

„Интернет аудиторията на телевизията е по дефиниция постзрителска аудитория, която първоначално е възможно да е била привлечена от традиционната медия, но се е прехвърлила изцяло или частично онлайн, защото чрез интернет има достъп до приложения, социални мрежи, съдържанието на база данни, както и до телевизионно линейно излъчване. Телевизията преминава от определен медиен хардуер към софтуер базирано получаване на информация.“ /с. 227/

Формулирано веднъж, цитираното тук с неговата ясна логика може да се стори и очевидно на информирания читател, но за да си позволиш тази формулировка на терена на научното изследване, трябва да си направил онова, което авторът на „Аудио-визията ...“ е направил в предходните 200 страници от публикацията си. И значима част от тази материя е посветена на поведението на потребителите в различна медийна среда в процеса на нейното развитие във времето от края на 19.век до наши дни, като една от основните приноси тези на хабилитационния труд.

Точна този здрав логически гръбнак, върху който е изграден трудът на Петков го мотивира да направи своето голямо встъпително изложение в първа глава върху старата медия – тази на киното. Създаването на логическите връзки на приемственост в поведението на аудиториите при трансформацията на медийната среда, благодарение на развитие на технологиите е собствено приносно поле на автора. Възприетата в първата част методология на изследването, където доминира интердисциплинарния подход, се запазва приоритетно в цялата разработка. Това води читателя чрез единен изследователски език през цялостната, обвързана от емпирични примери в практиката, логика на разработката. Голяма заслуга на автора е ролята му на „преводач на логики“ от световното медийно поле в сто и тридесет годишната му история, чрез издържан научно терминологичен апарат. През цялото време авторът има грижата за ясната ориентация, която читателите му, в повечето случаи студенти по специални дисциплини в медиазнанието, би трябвало да придобият в глобалната, сложна по съдържание и развиваща се в актуалната ситуация на технологична еволюция материя на комуникациите.

В своята дългогодишна работа като преподавател, Стойко Петков е изградил облика си на респектиращ учен с авторитетно педагогическо присъствие. Фактически трудът му е представяне в съвкупност на изобилието

от тематични полета, в които той разгръща своите лекционни курсове. В годините те са многообразни и носят различни названия в учебните програми на департамента по масови комуникации, но неизбежно демонстрират всеотнаанната ерудираност на преподавателя д-р Петков.

Курсове на английски език:

COMM805 Стратегическо управление и комуникационно планиране

COMM822 Изследване на комуникациите в новите медии

Курсове на български език:

COMM510 Производство на аудио и видео съдържание

COMM212 Мениджмънт в кратки аудиовизуални форми

Бакалавърски курсове (аудиторни):

PMCB202 Дигитални и онлайн медии

PRNB019 Крос-медийни комуникации

NJRN605 Рекламата в комуникационния процес

NPRN718 Реклама и специални събития

NJRN727 Разпространение на медийни съобщения

NPRN708 Реклама и връзки с обществеността

NJRN732 Творческият триъгълник продуцент, сценарист и режисьор

NJRN803 Мултимедийни продукти и медийна комуникация

NJRN827 Продуцентство в СМК - II част

Програми:

- Участие в екип за нова магистърска програма „Международни бизнес комуникации“ (на английски език), 2013

- Участие в екип за нова бакалавърска програма „Журналистика“, 2012

- Участие в екип за нова майнър програма „Журналистика“, 2012

- Участие в екип за нова бакалавърска програма „Връзки с обществеността“, 2012

- Участие в екип за нова майнър програма „Връзки с обществеността“, 2012

Основното качество на респектиращите по броя си лекционни курсове и програми водени от Стойко Петков е, че педагогическите логики в тях почиват върху сериозна научна база.

Детайлно коментираният в рецензията хабилитационен труд „Аудиовизията ...“ дава ясна индикация за задълбочеността и широката му информираност. Д-р Стойко Петков е успял да приложи в организирането на материята единен подход - от широкия емпиричен обхват към синтеза на логиките, което е подчертана зона на принос в хабилитационния труд и подпомага в пълнота претендираните от автора направени научни приноси.

Текстът е структуриран и вътрешно прегледно, в съдържанието на отделните глави, чрез формулираните ясно и насочващо за читателите подглави. В първата част това обхваща всички аспекти на кинофеномена в мащаба на глобалното му световно битие - от промислянето в исторически ретро аспект на територията на технологичния запис на аудиовизуален продукт, през съвременните практики в киноиндустрията и проучването в конкретика на филмопроизводствените етапи на реализация на филма в новата медийна среда, до регулацията на филмопроизводството и разпространение на филмово съдържание у нас. Съществената приносна част в тази глава е

посветена на приобщаването на българската медийна среда към световните процеси в дигиталната епоха.

Достойнство на текста е, че успява да обхване същностната страна на тези необгледни процеси в развитие в синтетичния обем на няколко десетки страници, в които изгражда научен концепт за изследването на „Цифровизацията на филморазпространението и показа“ и акцентира приоритетно вниманието си върху практиките на цифровото разпространение на аудиовизуални продукти. Точно към тази проблематика авторът приоритетно се връща за обобщения в коментиранията финална глава на труда. Прихванати на фокус от изследователя идеи за доминиращата в дигиталната епоха мрежова комуникация придобиват характера на научни тези, изведени и защитени с аргументи.

Свидетел съм на моралната самовзискателност и отговорността, с която Стойко Петков подходи при издаването на книгата „Аудио-визията. Производство, разпространение, показване“. Присъствала съм на публичното презентиране на книгата /поздравления за полиграфското ѝ оформление/, където неговият издател коментира духа на перфекционизъм обладал автора, превърнал се в протяжен работен процес на подготовка. Мина година преди да се отпечата текста. Месеци наред той продължаваше да доизпипва структурата и баланса на отделните глави в съдържанието. Това ме мотивира в препоръките ми за ускоряване на издаването на книгата и редакторската работа по него. Така си остана единствената препоръка, с която авторът не се съобрази. Характерът му на перфекционист надделя над уважителното му отношение към колегите, подкрепящи издаването на разработката. Верен на автора си до детайлите, този труд не случайно е посветен на проф.д.н. Владимир Михайлов. Ясно се чете наследството на научна възискателност, морална безкомпромисност и творческо откривателство на съвременни научни територии, възприето през десетилетията от учителя и основател на департамента „Масови комуникации“. Достойнство и духовно съпричастие в проявата на респектиращо уважение.

Свидетел съм и на резултата от работата на д-р Стойко Петков със студентите. Рецензирала съм не един труд на негови дипломанти. Навсякъде стои отпечатъка на личността и на педагогическите достойнства на претендента по този хабилитационен конкурс. В собствената си работа със студенти и дипломанти съм препоръчвала вече издадената книга, като базисна за създаване на идеи за аудиовизуалната медийна проблематика в дигиталната епоха в широки академични среди. Трудовете му са цитирани нееднократно.

Убедена съм в качествата на д-р Стойко Петков като учен - изследовател, педагог и творческа личност. Той отдавна притежава всички достойнства и е направил необходимия научен принос, за да му бъде дадено научното звание Доцент в областта на медиазнанието.

Гласувам за присъждането на званието Доцент в хабилитационния конкурс за заемане на длъжността, обавен в НБУ от департамента „Масови комуникации“.

23.08.2018

Подпис:

/проф. д.н. Мая Димитрова/